

Извештај о скринингу

Србија

Поглавље 1 – Слободно кретање робе

Датум одржавања састанака скрининга:
Експланаторни састанак: 17-20. јун 2014.
Билатерални састанак: 9-12. септембар 2014.

I. САДРЖАЈ ПОГЛАВЉА

Опште начело слободног кретања робе подразумева да се производима мора трговати слободно из једног дела Уније у други. Слободно кретање робе је био кључни елемент у стварању и развоју унутрашњег тржишта. Ово начело је утврђено члановима 34, 35. и 36. Уговора о функционисању Европске уније (УФЕУ), чиме се спречава да државе чланице усвоје и задрже неоправдана ограничења за трговину у оквиру ЕУ.

Одредбе УФЕУ не искључују забране оправдане по основу јавног морала, јавног поретка или јавне безбедности, заштите здравља људи, животиња или биљака, или заштите индустријске и комерцијалне својине, као и по основу других обавезних захтева признатих од стране Суда правде (нпр. заштита животне средине). Такве забране, међутим, морају остати пропорционалне и не смеју довести до произвољне дискриминације нити до прикривеног ограничавања трговине између држава чланица.

Мере које имају ефекат једнак квантитативном ограничењу су забрањене, уз ограничен и рестриктиван скуп изузетака. Ово нарочито подразумева уклањање техничких препрека за трговину и усклађеност са начелом узајамног признавања. Предвиђено је успостављање административних аранжмана који би били довољни да би се применили поступци размене информација утврђени Уредбом (ЕЗ) број 764/2008 и „*Strawberry*“ Уредбом (ЕЗ) број 2679/98.

У неколико сектора ово опште начело допуњује усаглашени регулаторни оквир. **Хоризонталним мерама** дефинисана је инфраструктура квалитета коју државе чланице треба да успоставе у областима као што су стандардизација, оцењивање усаглашености, акредитација, метрологија и тржишни надзор.

Усаглашено европско законодавство у области производа, које свака држава чланица треба да транспонује, представља највећи део правних тековина ЕУ у оквиру овог поглавља. Засновано је на „Старом приступу“ (којим су прописане прецизне спецификације производа) и „Новом и Глобалном приступу“ (којим су прописани општи захтеви за производе).

Законодавство Новог и Глобалног приступа које се односи на производе обухвата нисконапонску електричну опрему (*LVD*), електромагнетску компатибилност (*EMC*), играчке, машине, лифтове, буку коју емитује опрема намењена за употребу на отвореном простору, емисије загађујућих материја из дизел мотора ванпутне покретне механизације, личну заштитну опрему (*ЛЗО*), опрему и системе заштите намењене за употребу у експлозивним атмосферама (*ATEX*), медицинска средства, гасне апарате, судове под притиском, жичаре за превоз људи, грађевинске производе, пловила за рекреацију, захтеве еко-дизајна за производе релевантне према потрошњи енергије (*ErP*), и радио и телекомуникацијску терминалну опрему (*РТТО*). **Законодавство Старог приступа које се односи на производе** обухвата области моторних возила и хемијских производа¹.

¹ Фармацеутски производи и козметички производи обухваћени су Поглављем 28.

Низ **процедуралних мера** такође захтева довољно административних капацитета како би биле прописно примењене. Оне обухватају поступак нотификације у области техничких стандарда и прописа утврђених Директивом 98/34/ЕЗ са изменама, законодавством о трговини оружјем, одбрамбеним производима, кристалном стаклу, обући, декларисању текстила, одређивању цена лекова и Директивом 2014/60/ЕУ о културним добрима.

II. УСКЛАЂЕНОСТ ДРЖАВЕ И КАПАЦИТЕТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ

У овом делу сажете су информације које је дала Србија као и расправа на састанку поводом скрининга. Србија је навела да може да прихвати правне тековине ЕУ које се односе на слободно кретање робе и да не очекује никакве потешкоће у спровођењу правних тековина ЕУ до тренутка приступања.

II.a. Општа начела

Усклађивање законодавства

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са члановима 34. до 36. УФЕУ. Тренутно припрема методологију којом би обезбедила потпуну усклађеност. Србија очекује да ће се ова фаза припреме завршити у току 2014. године, да ће Акциони план усвојити у 2015. години и тако усвојен акциони план спровести у периоду 2015-2018. године.

Важећи прописи у Србији дозвољавају слободно утврђивање цена за све производе, изузев оних који су обухваћени следећим изузецима: Закон о лековима и медицинским средствима, Закон о дувану и Закон о акцизама.

Србија је изјавила да је њена контролна листа наоружања и војне опреме, коју је усвојила Влада Републике Србије у јулу 2014. године, у потпуности усаглашена са Заједничком листом војне опреме ЕУ коју је усвојио Савет 17. марта 2014. године. По питању експлозива за цивилну употребу и пиротехничких производа, Србија је навела да Директиве 2014/28/ЕУ и 2007/23/ЕЗ нису пренесене у национално законодавство.

Србија је такође изјавила да неки њени прописи, нарочито Закон о експлозивним материјама, подразумевају мере којима се успоставља обавеза да се именује представник или да се обезбеде објекти за складиштење. Србија такође има одредбе које дозвољавају вршење увоза само оним трговцима који поседују дозволу за производњу или дозволу за велепродају, и то у следећим законима: о производњи и промету опојних дрога, о дувану и, у погледу прекурсора, о супстанцама које се користе у недозвољеној производњи опојних дрога и психотропних супстанци. Што се тиче хемикалија, Србија је навела да захтева од правних лица и предузетника да поседују дозволу за стављање нарочито опасних хемикалија на тржиште. Навела је да увоз хемикалија није ограничен, нити условљен поседовањем дозволе за производњу или велепродају и да разматра стављање напред наведених одредби Закона о хемикалијама ван снаге.

Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености представља општи правни основ за доношење техничких прописа у Србији, изузев за неколико

специфичних случајева за које су технички захтеви утврђени посебним законима. Србија је потврдила да се неке области овог закона разликују од правних тековина ЕУ и изјавила да је планирано даље усаглашавање.

Закон о трговини и Закон о здравственој исправности предмета опште употребе обухвата обавезу декларисања порекла предметног добра (декларација „произведено у ...“). Законом о заштити потрошача и Законом о трговини предвиђено је да добра у малопродаји морају имати декларацију на српском језику, написану ћириличним или латиничним писмом. Српско законодавство такође обухвата ограничења у погледу рекламирања или употребе дувана, алкохола и игара на срећу.

Србија је истакла да не постоји кампања „купите српско“, као и да не даје никакве подстицаје за куповину националних производа. Такође је навела да не постоје успостављене процедуре у погледу паралелних увоза.

По питању препрека за трговину, Србија је изјавила да за увезене индустријске производе обухваћене српским законодавством о нисконапонској електричној опреми (*LVD*), електромагнетској компатибилности (*EMC*), телекомуникационој терминалној опреми (*PTTO*) и делимично о безбедности машина (*MD*), увозници морају да покажу потврду о усаглашености на граници, пре увоза предметних добара.

Капацитети за спровођење (укључујући административне капацитете)

Србија је истакла да је формирала преговарачку групу за ово поглавље (ПГ1) као главно тело за координацију и форум у области слободног кретања робе. Групом координише Министарство привреде, Сектор за инфраструктуру квалитета и безбедност производа на тржишту (раније Сектор за слободно кретање робе, а пре тога Сектор за инфраструктуру квалитета), који се састоји од Одељења за нотификацију, регистре и пројекте (укључујући Групу за уклањање препрека у неусаглашеној области и регистре и Групу за нотификацију тела за оцењивање усаглашености и пројекте), Групе за метрологију, Одељења за техничке прописе и оцењивање усаглашености (укључујући Групу за техничке прописе новог приступа и Групу за техничке прописе старог приступа и неусаглашену област) и Групе за развој акредитације и стандардизације.

Србија је нагласила да у неким областима треба да ојача свој административни капацитет, као на пример у оквиру Агенције за безбедност саобраћаја (АБС) и да прошири обуку у погледу тржишног надзора. Међутим, такође је истакла да буџет за тржишни надзор трпи притисак услед буџетских ограничења. На пример, када је у питању тржишни надзор за играчке, очекивани буџет за период 2012-2013. није био обезбеђен, а буџетска ограничења су утицала на обезбеђивање неопходних административних капацитета у погледу регистрације, евалуације и ауторизације хемикалија (*REACH*).

II.6. Хоризонталне мере

Стандардизација

Србија је навела да је њен национални законски оквир у погледу стандардизације делимично усклађен са релевантним правним тековинама ЕУ. Она планира потпуно усклађивање путем измена Закона о стандардизацији (планирано је да овај закон ступи на снагу до краја 2014. године) и путем ревизије Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања који се односе на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде (планирано је да ревизија почне 2015. године).

Институт за стандардизацију Србије (ИСС) је јавна установа. Његова улога је да буде национално тело за стандарде у Републици Србији. ИСС прати рад Европског комитета за стандардизацију (*CEN*), Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (*CENELEC*), Међународне организације за стандардизацију (*ISO*) и Међународне комисије за електротехнику (*IEC*). Још увек није пуноправан члан *CEN*-а и *CENELEC*-а, али учествује у многим њиховим техничким одборима, планирано је да стекне пуноправно чланство до 2016. године. Институт је 2010. године увео интегрисани систем управљања квалитетом (*QMS*) (*ISO 9001*) и Систем управљања безбедношћу информација (*ISMS*).

Србија је навела да је, до септембра 2014. године, ИСС усвојио око 95% свих *CEN/CENELEC EN* и *CEN/CENELEC* хармонизованих стандарда, 100% *ETSI* (Европски институт за стандарде из области телекомуникација) хармонизованих стандарда и 16% свих *ETSI* стандарда. Укинуо је 12.000 противречних и застарелих националних стандарда. Постоји неколико националних техничких прописа који се позивају на националне стандарде (нпр. грађевинарство, електротехника, железница) које не води ИСС. ИСС примењује *CEN/CENELEC* поступак нотификације и мировања и врши обуку за чланове свог Техничког комитета најмање два пута годишње, у складу са добром праксом *CEN/CENELEC*. Србија је навела да ИСС тренутно има 62 запослена и ИТ систем који може да испуни захтеве *CEN/CENELEC*.

Оцењивање усаглашености

Законски оквир за оцењивање усаглашености (ОУ) у Србији састоји се од српског Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености, Уредбе о начину спровођења оцењивања усаглашености, садржају исправе о усаглашености, као и облику, изгледу и садржају знака усаглашености, од Правилника о начину стављања знакова усаглашености на производе, као и о употреби знакова усаглашености и Уредбе о начину признавања страних исправа о усаглашености и знакова усаглашености.

Србија је изјавила да је њен регулаторни оквир за оцењивање усаглашености делимично усклађен са правним тековинама ЕУ. По питању признавања резултата иностраног оцењивања усаглашености, српско законодавство предвиђа одлуку на министарском нивоу о прихватању иностраних потврда уколико а) оне пружају најмање једнак ниво заштите као и српско законодавство и б) ако су њихову оцену извршила Тела за оцењивање усаглашености (ТОУ) која су на једнаком нивоу као

српско тело. У погледу разликовања овлашћења и именовања Тела за оцењивање усаглашености, овај закон омогућава да држава Србија издаје потврде о усаглашености у неким областима, као што су моторна возила. По питању означавања усаглашености, српским законодавством прописано је да је српски знак усаглашености на снази, а да ће се знак СЕ примењивати од датума приступања или ако Србија потпише Споразум о оцењивању усаглашености и прихватању индустријских производа (АСАА) са ЕУ. Србија још увек није предвидела прелазне одредбе за производе који ће бити стављени у промет пре ступања на снагу АСАА/пре приступања и потврдила је да ће сада морати да размотри прелазне одредбе по том питању.

Србија је изјавила да се, према важећем законодавству, релевантним техничким прописима утврђује субјект надлежан за стављање знака усаглашености. У зависности од случаја, за то је задужен или произвођач или овлашћени заступник или у изузетним случајевима, увозник – Србија је потврдила да последња одредба није у потпуности у складу са правним тековинама ЕУ. У случају неисправног означавања усаглашености, орган тржишног надзора може захтевати корективне мере, изрећи ограничења или забрану стављања датог производа у промет или повлачење производа са тржишта.

Акредитација

Србија је навела да се њен регулаторни оквир у овој области састоји из Закона о акредитацији. Њиме се надлежност за обављање послова акредитације поверава Акредитационом телу Србије (АТС), као једином акредитационом телу у земљи. Србија је изјавила да је Закон о акредитацији усклађен са одредбама које се односе на акредитацију у оквиру Уредбе (ЕЗ) број 765/2008, којом се прописују захтеви за акредитацију и тржишни надзор у вези са трговањем производима.

Одлуком о оснивању из 2006, АТС је дефинисано као независна и непрофитна организација. АТС утврђује компетентност српских ТОУ (тела за оцењивање усаглашености), утврђује и објављује Правила акредитације, води јавни регистар акредитованих ТОУ и промовише значај и улогу акредитације. АТС тренутно има 36 запослених на неодређено време, а располаже са 59 водећих оцењивача, 114 техничких оцењивача у лабораторијама за испитивање и 125 техничких експерата. Тело намерава да ојача свој административни капацитет ангажовањем још 5 запослених. У погледу производа обухваћених директивама Новог приступа, у време овог скрининга Србија је акредитовала 23 именована тела: у области лифтова (четири), медицинских средстава (четири), електричне опреме намењене за употребу у оквиру одређених граница напона (четири), нисконапонске електричне опреме (два), опреме под притиском (осам) и личне заштитне опреме (једно).

АТС је 2012. године потписало *ЕА* (Европска сарадња за акредитацију) мултилатерални споразум (*ЕА МЛА*) за следеће области: испитивање (укључујући медицинске лабораторије), еталонирање, инспекција и сертификација производа. У 2014. години потписан је нови *ЕА МЛА* који обухвата сертификацију система управљања и сертификацију особа, као и сарадњу са акредитационим телима у другим земљама у региону путем билатералних споразума.

Метрологија

Према наводима Србије, основу за њен метролошки систем у смислу законске метрологије чине Закон о метрологији Србије, 17 основних подзаконских аката и 14 правилника. Главна установа за метрологију у Србији је Дирекција за мере и драгоцене метале (ДМДМ), владино тело под надзором Министарства привреде. ДМДМ је члан Европског удружења националних метролошких института (*EURAMET*), Европског удружења за мерења у хемији (*EURACHEM*), Европског метролошког програма за иновације и истраживања (*EMPIR*), Међународне организације за законску метрологију (*OIML*) и придружени члан Европске сарадње у законској метрологији (*WELMEC*).

ДМДМ врши оцењивање усаглашености мерних инструмената, типска испитивања и хомологацију, верификацију мерних инструмената за које не постоје овлашћена тела, метролошки надзор и тржишни надзор мерних инструмената и претходно упакованих производа и испитивање претходно упакованих производа и мерних боца. Има 110 запослених, међу којима је 69 инжењера и научника.

Према наводима Србије, њено законодавство је делимично усаглашено са правним тековинама ЕУ у области метрологије. Мере у циљу усаглашавања које су тренутно планиране обухватају усаглашавање са Директивом 2014/31/ЕУ за неаутоматске ваге и Директивом 2014/32/ЕУ за мерне инструменте. Србија такође планира усаглашавање са Директивама 75/324/ЕЕЗ и 2008/47/ЕЗ за аеросолне распршиваче, као и да изврши ревизију Закона о метрологији и релевантних подзаконских аката. Србија предвиђа да ће се напред наведено усаглашавање спровести у периоду од 2015. до 2018. године. ДМДМ такође предвиђа повећање свог административног капацитета ангажовањем додатне радне снаге.

Тржишни надзор

Србија је изјавила да је њен законски оквир у области безбедности и усаглашености производа Закон о тржишном надзору којим је прописан хоризонтални оквир за тржишни надзор, делимично усклађен са Уредбом (ЕЗ) број 765/2008. Србија је изјавила да је овај закон у сагласности са главним обавезама и применом начела тржишног надзора, да је њиме утврђена улога органа тржишног надзора у Србији, посебно у погледу спровођења активности и мера тржишног надзора као и надлежности одређених органа тржишног надзора, сарадње између органа тржишног надзора и царинских органа, размене информација и комуникације са заинтересованим странама, планирања и праћења активности тржишног надзора, као и координације у области тржишног надзора.

Србија је навела да су такође релевантни и други закони (види под Оцењивање усаглашености) и да Закон о тржишном надзору не искључује мере предвиђене њеним општим законодавством о безбедности производа (напомена: Закон о општој безбедности производа и Директива о општој безбедности производа анализирани су у оквиру Поглавља 28), за који постоје подзаконски акти за спровођење у овој области у оквиру Поглавља 28. За тржишни надзор задужени су Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство здравља, Министарство рада и социјалне политике, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство унутрашњих послова, Министарство пољопривреде и заштите

животне средине, Министарство привреде и Министарство рударства и енергетике. У септембру 2014. године, Сектор тржишне инспекције је имао 463 запослена и 100 тржишних инспектора задужених за контролу у области усаглашености и безбедности производа. У Србији је 2012. године извршено 2.858 инспекција, које су довеле до 463 случаја отклањања неправилности/неадекватног информисања потрошача и 156 повлачења са тржишта/укидања.

Поступци нотификације

Србија је изјавила да је њен законски оквир у погледу нотификације делимично усклађен са Директивом 98/34/ЕЗ путем Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања Републике Србије која се односи на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде, којом се такође утврђује поступак за информисање у области техничких стандарда и прописа. У изради је нови нацрт овог прописа како би се исти усагласио са Уредбом (ЕУ) број 1025/2012. Србија је потврдила да је овај нови нацрт неопходан да би се омогућило да Комисија и државе чланице реагују у складу са Директивом 98/34/ЕЗ, јер би у појединим случајевима неки технички пропис могао бити већ усвојен у време нотификације (на пример подзаконски акти [правилници] усвојени по хитном поступку), што објашњава разлоге за хитност предузетих мера (односно, усвајање српских техничких прописа)

Оквир важеће уредбе обухвата техничке прописе (ТП), поступке оцењивања усаглашености и стандарде за све индустријске и пољопривредне производе, укључујући производе рибарства, изузев оних који су израђени првенствено за заштиту радника приликом коришћења производа. Ова уредба се такође примењује на техничке прописе за услуге информационог друштва, изузев техничких прописа који садрже правила у вези са услугама радио-емитовања, услугама телевизијског емитовања, телекомуникационим услугама и финансијским услугама.

Провере на спољним границама

Србија је изјавила да је њен Закон о тржишном надзору усклађен са Уредбом (ЕЗ) број 765/2008. Овај закон омогућава директну сарадњу и комуникацију између органа тржишног надзора и Управе царина, која може да обавести органе тржишног надзора о блокираним увозима. У случају да Управа царина не буде обавештена у року од три дана о активностима које су предузели органи тржишног надзора, блокирани увози се одобравају уколико не постоје друга ограничења за њихово одобрење. Уколико органи тржишног надзора утврде да је неки производ опасан, они могу да забране промет тог производа на српском тржишту.

Секторско законодавство у Србији није усаглашено са правним тековинама ЕУ које се односе на граничне контроле индустријских производа обухваћених законодавством о нисконапонској електричној опреми (*LVD*), електромагнетској компатибилности (*EMC*), телекомуникационој терминалној опреми (РТТО) и о безбедности машина. Они подлежу додатним царинским или другим контролама пре пласирања на тржиште, с тим да увозници морају да покажу сертификат о усаглашености (у Србији познат под називом "Потврда о усаглашености") на граници, пре увоза предметне робе.

II.v. Законодавство Новог и Глобалног приступа које се односи на производе

Оквирно законодавство за усклађивање са правним тековинама ЕУ у оквиру Новог приступа у Србији је Закон о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености. Технички ниво усаглашености најчешће обезбеђују подзаконски акти (правилници) донети од стране надлежног министра у складу са напред наведеним законом, изузев у случајевима када се доноси законодавство (секторски закони и спроведбени подзаконски акти) за конкретне производе (посебно играчке, хемикалије, мерни инструменти и неаутоматске ваге). Друго релевантно оквирно законодавство обухвата напред наведено у погледу оцењивања усаглашености и стандардизације. Србија је изразила забринутост у вези са капацитетом и ресурсима неких надлежних министарстава задужених за усвајање и спровођење техничког законодавства.

Постоји велики број случајева у погледу правних тековина ЕУ у оквиру Новог и Глобалног приступа где Србија намеће додатне царинске и друге контроле пре пласирања увезене робе на тржиште, и где увозници морају да покажу сертификат о усаглашености (у Србији познат под називом "Потврда о усаглашености") на граници пре увоза предметне робе.

Нисконапонска електрична опрема (LVD)

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ. Разлике у односу на правне тековине ЕУ обухватају одредбе о Потврди о усаглашености, контроли пре стављања у промет, употреби српског знака усаглашености и обавезама увозника. Ови производи подлежу додатним контролама пре пласирања на тржиште, с тим да увозници морају да покажу сертификат о усаглашености (у Србији познат под називом "Потврда о усаглашености") на граници, пре увоза робе.

Србија је изјавила да у Србији постоје произвођачи који пласирају производе обухваћене Директивом (2006/95/ЕЗ) о нисконапонској опреми на унутрашње тржиште ЕУ. Владино тело задужено за транспоновање и спровођење је Министарство привреде. Сектор тржишне инспекције, у оквиру Министарства трговине, туризма и телекомуникација, задужен је за извршење (тржишни надзор).

Електромагнетска компатибилности (EMC)

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ. Разлике у односу на правне тековине ЕУ обухватају одредбе о Потврди о усаглашености, контроли пре стављања у промет, употреби српског знака усаглашености и обавезама увозника: ови производи подлежу додатним царинским или другим контролама пре пласирања на тржиште, с тим да увозници морају да покажу сертификат о усаглашености (у Србији познат под називом "Потврда о усаглашености") на граници, пре увоза робе.

Србија је изјавила да у земљи постоје произвођачи који пласирају на тржиште производе обухваћене Директивом 2004/108/ЕЗ. Владино тело задужено за транспоновање и спровођење је Министарство привреде. Сектор тржишне инспекције, у оквиру Министарства трговине, туризма и телекомуникација, задужен је за извршење (тржишни надзор).

Безбедност играчака

Србија је изјавила да њено законодавство није усклађено са правним тековинама ЕУ. Законски оквир Србије у овој области обухвата Закон о здравственој исправности производа опште употребе, који обухвата дечије играчке - предмете за општу употребу, јасно намењене за игру деце до 14 година (чланови 3. и 4), тако да обухват српског законодавства није исти као и у случају правних тековина ЕУ. Србија је изјавила да је увидела да је усклађивање са правним тековинама ЕУ неопходно како би се омогућило слободно кретање безбедних играчака, као и ефикасан систем заштите здравља деце. Формирана је радна група за израду новог законодавства које ће бити усклађено са правним тековинама ЕУ да би се достигао висок степен заштите здравља и безбедности деце. Надлежни орган одговоран за усаглашавање и тржишни надзор је Министарство здравља Србије.

Тренутно, пре царинења играчака, увозник је у обавези да санитарном инспектору достави писани захтев и документацију релевантну за утврђивање здравствене исправности у месту царинења. Инспектор писаном одлуком одобрава увоз здравствено исправних играчака или забрањује увоз здравствено неисправних играчака, у року од три дана од обављања званичне контроле. Србија је изјавила да у овој области има ограничен производни капацитет.

Безбедност машина

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ кроз њен Правилник о безбедности машина, који је ступио на снагу 20. марта 2010, у оквиру српског Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености. Прелазни период је био предвиђен до 20. марта 2012. године.

Србија је указала на разлике у односу на правне тековине ЕУ у погледу сертификата о усаглашености (у Србији познатог као „Потврда о усаглашености“), исправе о усаглашености уведене у српско техничко законодавство која прати четири групе машина стављених у промет у Србији, утврђених у члану 11. Правилника. Захтев за издавање потврде о усаглашености се подноси именованом телу које врши преглед техничке документације, утврђује да ли је машина у складу са основним захтевима, а затим издаје Потврду о усаглашености за усаглашену машину. Употреба српског знака усаглашености је такође обавезна. Правилником је предвиђено да ће ови национални додаци престати да важе по потписивању АСАА споразума или приступању Србије Европској унији.

Ови производи такође подлежу додатним царинским контролама пре стављања у промет. Увозници морају да испоставе сертификат о усаглашености (у Србији познат под називом „Потврда о усаглашености“) на граници (види напред). Србија је потврдила да није усклађена са правним тековинама ЕУ и да ће ускоро поново размотрити ове одредбе.

У Србији постоје произвођачи у овом сектору, од којих неки врше извоз. Надлежно владино тело је Министарство привреде, Сектор за инфраструктуру квалитета. Обавезе у погледу тржишног надзора су подељене између Министарства рада, које

врши контролу употребе машина и Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

Емисије буке од опреме намењене за употребу на отвореном простору

Србија је изјавила да њено законодавство још увек није усклађено са правним тековинама ЕУ. Србија је 2013. године донела Правилник о буци коју емитује опрема која се употребљава на отвореном простору. Примена овог Правилника ће почети од 1. јула 2015. године. Међутим, постоје нека нерешена питања која би могла да одложе његово потпуно спровођење, укључујући чињеницу да Институт за стандардизацију Србије још увек није усвојио више од половине стандарда који се помињу у правилницима о испитивању буке. Србија је такође забринута у погледу спремности њене индустрије за примену овог Правилника, и тек треба да одлучи ко ће прикупљати податке о буци.

У Србији постоје неки произвођачи у овој области. АТС је акредитовало шест лабораторија за испитивање буке. Надлежно владино тело је Министарство привреде. Тржишни надзор ће вршити Министарство трговине, Министарство пољопривреде и заштите животне средине и локални органи власти, уз координацију Савета за безбедност производа.

Лифтови

Србија је изјавила да је делимично ускладила своје законодавство са одредбама Директиве (95/16/ЕЗ) усвајањем Правилника о безбедности лифтова, који је ступио на снагу 6. јануара 2011. године, у оквиру Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености. Србија планира да се усклади са новом Директивом о лифтовима (201/33/ЕУ) до краја 2016. године.

Међутим, разлике између српског законодавства и правних тековина ЕУ се односе на додатне националне одредбе у погледу посебних и додатних посебних захтева за преглед постојећих („старих“) лифтова који су у употреби. Тим одредбама предвиђен је годишњи преглед свих лифтова од стране ТОУ именованог за инспекцијски преглед лифтова, као и проверу да ли су постојећи лифтови у складу са посебним захтевима. Додатни инспекцијски прегледи се обављају након извршених битних промена на неком лифту, након пуштања лифта у рад после незгоде или на захтев надзорних органа. Овим Правилником такође су предвиђене прелазне одредбе које се односе на знак усаглашености према којима је употреба српског знака усаглашености обавезна до потписивања АСАА или приступања Србије Европској унији.

У Србији постоји неколико произвођача лифтова и компоненти за лифтове. Надлежно министарство је Министарство привреде, Одељење за техничке прописе и оцењивање усаглашености, тржишни надзор врши Министарство трговине, туризма и телекомуникација. Инспекцијске прегледе лифтова који су у употреби (укључујући постојеће лифтове) врши Министарство грађевине, саобраћаја и инфраструктуре за лифтове у стамбеним зградама и Министарство рада за лифтове у пословним објектима. У Србији је било шест акредитованих и именованих ТОУ за лифтове у време састанка поводом скрининга, тада није постојало ТОУ за сигурносне компоненте лифтова.

Опрема за личну заштиту (ЛЗО)

Србија је изјавила да је њен Правилник о личној заштитној опреми, донет у децембру 2011. године, усклађен са правним тековинама ЕУ, изузев у погледу прелазних одредби које се односе на знак усаглашености, које предвиђају обавезну употребу српског знака усаглашености до потписивања АСАА или приступања Србије Европској унији. У Србији постоји једно ТОУ, још три су у поступку акредитације. Надлежно министарство је Министарство привреде, док тржишни надзор врши Министарство трговине, туризма и телекомуникација. У Србији постоје неки произвођачи личне заштитне опреме.

Опрема и системи заштите намењени за употребу у потенцијално експлозивним срединама (ATEX)

Србија је изјавила да је њен Правилник о опреми и системима заштите намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама, који је почео да важи 1. јануара 2015. године, делимично усклађен са правним тековинама ЕУ. Разлике у односу на правне тековине ЕУ обухватају прелазне одредбе у погледу знака усаглашености, које предвиђају да је употреба српског знака усаглашености обавезна до потписивања АСАА или приступања Србије Европској унији, као и да Потврду о усаглашености (модули Ф или Г) издаје српско именовано ТОУ за опрему и компоненте у одређеним групама опреме. Србија је изјавила да постоји једно српско ТОУ акредитовано и именовано за АТЕХ производе. Надлежно министарство је Министарство привреде.

У погледу тржишног надзора, Одсек рударско-геолошке инспекције је имао три инспектора – планирају да запосле још три. Остали органи надлежни за тржишни надзор су: Министарство трговине – Сектор за тржишни надзор и Министарство рада – Инспекторат за рад. Координацију свих ових органа надлежних за тржишни надзор врши Савет за безбедност производа. У Србији постоје неки произвођачи ових производа.

Гасни апарати

Србија је изјавила да њено законодавство није усклађено са правним тековинама ЕУ и да усклађивање још увек није започето. Министарство надлежно за усклађивање закона је Министарство рударства и енергетике. Министарство трговине, туризма и телекомуникација је задужено за тржишни надзор. У Србији нема великих произвођача гасних апарата.

Опрема под притиском

Србија је изјавила да је ускладила своје законодавство са правним тековинама ЕУ усвајањем Правилника о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености опреме под притиском, који је на снази од 1. јула 2012. године, изузев прелазних одредби које се односе на знак усаглашености, а које ће престати да важе потписивањем АСАА или приступањем Србије Европској унији. Министарство надлежно за законодавство и тржишни надзор је Министарство рударства и енергетике, које има 10 инспектора опреме под притиском. Тренутно у Србији има седам релевантних именованих ТОУ и око 10 великих произвођача опреме под притиском.

Једноставни судови под притиском (SPVD)

Србија је изјавила да је ускладила своје законодавство са правним тековинама ЕУ усвајањем Правилника о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености једноставних посуда под притиском, који је на снази од 1. јула 2012. године, изузев прелазних одредби које се односе на знак усаглашености, а које ће престати да важе потписивањем АСАА или приступањем Србије Европској унији. Министарство надлежно за законодавство и тржишни надзор је Министарство рударства и енергетике, које има 10 инспектора опреме под притиском. У Србији нема именованих ТОУ, а ни великих произвођача једноставних посуда под притиском.

Аеросолни распршивачи

Српско законодавство још увек није усклађено са правним тековинама ЕУ. Тренутно у Србији не постоји национално законодавство у овој области. Србија је изјавила да планира усклађивање са правним тековинама ЕУ до краја 2015. године усвајањем Правилника о аеросолним распршивачима на основу Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености. Министарство привреде је задужено за усаглашавање законодавства, а Дирекција за мере и драгоцене метале ће бити задужена за спровођење и тржишни надзор. У Србији постоје произвођачи у овој области.

Жичаре за превоз људи

Српско законодавство још увек није усклађено са правним тековинама ЕУ. Тренутно не постоји српско национално законодавство у овој области које одговара правним тековинама ЕУ. Србија је изјавила да планира да донесе Закон о жичарама за транспорт лица у четвртм кварталу 2015. године. Министарство надлежно за законодавство и тржишни надзор је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. У Србији не постоји именовано ТОУ, а нема ни великих произвођача такве опреме.

Грађевински производи

Српско законодавство још увек није усклађено са правним тековинама ЕУ. Србија је изјавила да намерава да усклади своје законодавство са правним тековинама ЕУ до краја 2016. године. Министарство надлежно за усклађивање закона је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, које такође обезбеђује тржишни надзор за грађевинске производе. Србија је изјавила да тренутно нема довољно радне снаге да би испунила све потребе у погледу инспекције у овој области.

Србија је навела да постоје 64 ТОУ у области грађевинских производа. Грађевински сектор у Србији је значајан за њену привреду; овај сектор је 2013. године запошљавао 5,58% радне снаге у Србији. Србија је изјавила да на њеној територији постоје три фабрике цемента, 210 фабрика за производњу бетона и велики број фабрика за производњу малтера. Такође, постоји 118 фабрика за производњу опеке, црепа и производа од печене глине, углавном за извоз.

Пловила за рекреацију

Србија је изјавила да је донела секундарно законодавство усаглашено са правним тековинама ЕУ кроз правилник донет 22. децембра 2014. године, који ће се у потпуности спровести до 2017. године. Министарство надлежно за усаглашавање закона је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, које такође обезбеђује и тржишни надзор. У Србији постоје произвођачи у овом сектору, углавном МСП.

Захтеви еко-дизајна за производе релевантне према потрошњи енергије (ErP) и означавање енергетског разреда производа

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ. Србија је 2013. године донела Закон о ефикасном коришћењу енергије. Овим законом је предвиђено да ће се производи ставити у промет и употребу само уколико су у складу са захтевима еко-дизајна наведеним у релевантном техничком пропису, уколико је усаглашеност тих производа потврђена кроз прописани поступак атестирања и ако су производи означени у складу са прописом који се односи на дату групу производа.

Србија је такође навела да се, пре стављања неког производа на тржиште и у употребу, знак усаглашености ставља на производ у случајевима када произвођач или његов представник обезбеди и испостави декларацију о усаглашености производа. Србија је 2009. године донела Закон о заштити животне средине који садржи одредбе о еколошком знаку, за који Србија тврди да одговара еко-знаку ЕУ.

Министарство задужено за законско усаглашавање у погледу еко-дизајна за производе релевантне према потрошњи енергије је Министарство рударства и енергетике. Министарство трговине, туризма и телекомуникација је задужено за тржишни надзор. Министарство надлежно за заштиту животне средине је задужено за еколошке захтеве у погледу производа, као и за еколошки знак. Србија је навела да планира да започне са радом на даљем усаглашавању са правним тековинама ЕУ почетком 2015. године.

Законом о ефикасном коришћењу енергије прописана је обавеза означавања и истицања других стандардних података о производу који се односе на потрошњу енергије и осталих битних ресурса за производе релевантне према потрошњи енергије. Србија је такође донела Уредбу о врстама производа релевантним према потрошњи енергије за које је неопходно означавање потрошње енергије и других ресурса. Ова Уредба прописује врсте производа релевантним према потрошњи енергије, динамику обавезног увођења ознака енергетске ефикасности и инспекцију спровођења прописа о означавању. Министарство трговине, туризма и телекомуникација је задужено за тржишни надзор.

Донето је седам правилника којима се утврђују обавезе енергетског означавања по секторима производа, који обухватају расхладне уређаје за домаћинство, телевизоре, електричне сијалице и светилке, електричне пећнице, уређаје за климатизацију, машине за прање судова у домаћинству и машине за прање веша у домаћинству. Ови правилници су ступили на снагу у марту 2014. године, а примењују се од јуна 2014. године. Министарство надлежно за законодавство је Министарство рударства и енергетике.

Радио и телекомуникациона терминална опрема (РТТО)

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ. Србија је навела да је донела Правилник о радио опреми и телекомуникационој терминалној опреми, који је ступио на снагу 1. јуна 2012. године.

Одређена одступања, за која је Србија потврдила да постоје између њеног законодавства и правних тековина ЕУ, произилазе из чињенице да у српском Закону о електронским комуникацијама не постоје одредбе којима се регулише обавештавање и објављивање спецификација интерфејса од стране оператера јавних телекомуникационих мрежа, као ни одредбе којима се регулише обавеза привредног субјекта да обавести државни орган задужен за управљање спектром о намери да пласира на тржиште радио опрему која користи нехармонизоване радио-фреквенцијске опсеге.

Србија је нагласила да не постоји систем инфраструктуре квалитета у овом сектору. У Србији нема неопходних акредитованих лабораторија, а недостаје и особље обучено за тржишни надзор – Србија нема инспекторе специјализоване за такву опрему. У Србији постоји мали број произвођача у овом сектору. Србија планира даље усаглашавање са правним тековинама ЕУ у периоду од 2016-2018. године. Министарство задужено за усаглашавање закона и тржишни надзор у овој области је Министарство трговине, туризма и телекомуникација.

Експлозивни за цивилну употребу и пиротехнички производи

Српско законодавство није усклађено са правним тековинама ЕУ. У Србији је област експлозива за цивилну употребу и пиротехничких производа регулисана путем неколико закона који датирају из седамдесетих и осамдесетих година прошлог века: Закон о промету експлозивних материја, Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима, Правилник о заштити на раду при изради експлозива и барута и Закон о транспорту опасног терета. Србија планира да се усагласи са правним тековинама ЕУ до краја 2016. године доношењем Закона о експлозивним материјама и пратећих правилника. Министарство задужено за усаглашавање закона и тржишни надзор у овој области је Министарство унутрашњих послова.

Дирекција за превентивне послове је надлежна за одобравање производње и транспорта експлозивних материја и контролу стављања у промет експлозивних материја, набавке и употребе експлозивних материја, као и за контролу транспорта експлозивних материја, оружја и муниције. У Србији постоји шест правних субјеката који се баве израдом експлозива за цивилну употребу и два која се баве израдом експлозива за цивилну употребу и пиротехничких производа, док се 111 правних субјеката бави прометом експлозивних материја.

II.g. Законодавство Старог приступа које се односи на производе

Моторна возила

Србија је изјавила да њено законодавство није усклађено са правним тековинама ЕУ. Домаћи законски оквир Србије не садржи никакве правне акте којима би се обезбедила усклађеност са правним тековинама ЕУ, иако она има дуготрајно искуство у спровођењу техничких захтева за аутомобиле (Европске уније и Економске комисије Уједињених нација за Европу [UNECE]) и релевантних техничких сервиса. Србија планира да до краја 2014. године донесе Уредбу о хомологацији возила, опреми и деловима, којом би се створио законски оквир за усаглашавање са правним тековинама ЕУ у овој области. Србија затим планира усаглашавање са правним тековинама ЕУ и путем низа правилника које намерава да донесе у периоду од 2015. до 2018. године.

Субјект који је надлежан и за усаглашавање закона и за тржишни надзор је Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије (АБС). АБС је српски орган надлежан за хомологацију возила са точковима, опреме и делова у складу са Споразумом УН из 1958. године, она додељује хомологације и овлашћује лабораторије за испитивање (технички сервиси) на основу одређених УН Правилника. У Србији се производе нова потпуна возила, нова возила довршена на шасији која је хомологирана за тип целог возила и опрема и делови за аутомобиле. Србија је усвојила 57 *UNECE* Правилника и нотификовала још 32, а у овој области има седам лабораторија.

Емисије загађујућих материја из дизел мотора ванпутне покретне механизације

Србија је изјавила да њено законодавство није усклађено са правним тековинама ЕУ. Србија је навела да на њеној територији нема произвођача такве опреме. Србија је изјавила да планира да до краја 2014. године донесе Уредбу о хомологацији возила, опреми и деловима, којом би се створио законски оквир за усаглашавање са правним тековинама ЕУ. Србија је планирала усклађивање са специфичним правним тековинама ЕУ путем низа правилника који би били донети у периоду од 2015. до 2018. године. Међутим, те планове је оставила по страни због најављених нових правних тековина ЕУ за које се очекује да ће заменити важећу Директиву.

Субјект који је надлежан и за усаглашавање закона и за тржишни надзор у овој области је Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије (АБС). АБС је српски орган надлежан за хомологацију возила са точковима, опреме и делова у складу са Споразумом УН из 1958. Србија такође планира да повећа свој административни капацитет за послове тржишног надзора (са функцијама инспекције), као и да ојача активности на координацији између надлежних органа тржишног надзора.

Хемикалије – регистрација, евалуација, ауторизација и ограничење хемикалија (*REACH*)

Србија је навела да је делимично усклађена са захтевима *REACH*. Србија се неколико година припремала за усклађивање са *REACH* путем српског хармонизованог система управљања хемикалијама *REACH & CLP* (класификација, обележавање и паковање), за који сматра да је у великој мери усклађен са захтевима

REACH. Иако *REACH* спроведбени акт још увек није донет у земљи, Србија је изјавила да су прописи усклађени са *REACH* у Србији на снази још од 2009. године, а у српским правилницима и смерницама детаљно се понавља материја садржана у појединачним одредбама *REACH* (укључујући *REACH* правила о безбедносном листу и *REACH* забране и ограничења). Србија планира да започне израду *REACH* спроведбеног акта у току 2015. године.

Иако српским законом то још увек није предвиђено, Србија очекује да ће надлежно министарство бити Министарство пољопривреде и заштите животне средине. Предвиђено је да надлежни орган буде Одељење за хемикалије у оквиру овог министарства. Србија процењује да је неопходно да постави додатне људске ресурсе и обезбеди даље јачање капацитета у циљу спровођења *REACH*. Србија предвиђа да њена хемијска индустрија има значајан удео у привреди државе, са око 1.700 правних субјеката, углавном МСП и микро предузећа. На српско тржиште је пласирано 30.000 до 40.000 хемикалија (одн. супстанци и смеша) (око 9 милиона тона).

Хемикалије (класификација, обележавање и паковање, CLP)

Србија је навела да је делимично усклађена са захтевима *CLP*-а. Србија процењује да њена хемијска индустрија има значајан удео у привреди државе (види напред). Србија је спровела захтеве *CLP* путем „Правилника о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН“ и „Правилника о списку класификованих супстанци“, али је неке секторске прописе још увек потребно усагласити са *CLP* (нарочито законодавство о контроли опасности од великих несрећа које подразумевају опасне материје („*Seveso III*“)).

CLP спроведбени акт још увек није донет у Србији. Србија је изјавила да планира да започне са израдом овог акта у 2015. години. Србија још увек није именовала надлежни орган за *CLP*, али очекује да Одељење за хемикалије у склопу Министарства пољопривреде и заштите животне средине да преузме ту надлежност. Србија је такође навела да још увек није поставила национални центар за контролу тровања, али да има Национални центар за контролу тровања, успостављен на основу Закона о здравственој заштити и Србија предвиђа да ће овај центар бити постављен на основу *CLP* спроведбеног акта. Србија процењује да су јој неопходни додатни људски ресурси и даље јачање капацитета у циљу спровођења *CLP*.

Детерџенти

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ. Законодавни оквир у Србији представља Закон о хемикалијама и Правилник о детерџентима који се примењује од јуна 2010. године. Србија процењује да је њено законодавство усаглашено у погледу правила о биоразградивости сурфактаната, ограничењима и забранама сурфактаната и о додатном обележавању детерџената. Србија је објаснила да су неке разлике између српског законодавства и правних тековина ЕУ последица тога што Србија није држава чланица ЕУ: у њеном националном законодавству не постоје одредбе које се

односе на дужности држава чланица, поступке Комитета, прилагођавање анекса, клаузуле о слободном кретању и заштитне клаузуле, јер њих није могуће спровести у трећој земљи. Остале разлике између српског законодавства и правних тековина ЕУ односе се на захтеве за стављање у промет, у вези са одредбама за стављање у промет детерџената који садрже сурфактанте који нису у складу са захтевима крајње аеробне биоразградње и са ограничењима у погледу садржаја фосфата и других фосфорних једињења.

Србија намерава да се усагласи са ограничењима садржаја фосфата и других фосфорних једињења до краја 2014. године, а израда првог нацрта српског спроведбеног акта за Уредбу о детерџентима планира се у 2015. години. Србија процењује да њена индустрија детерџената има значајан удео у хемијској индустрији земље, са око 300 правних субјеката (углавном МСП и микро предузећа), међу којима је око 100 произвођача.

Ђубрива

Србија је изјавила да је ускладила своје законодавство са правним тековинама ЕУ. Релевантно законодавство обухвата Закон о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта и Правилници о условима за разврставање и утврђивање квалитета средстава за исхрану биља, одступањима садржаја хранљивих материја и минималним и максималним вредностима дозвољеног одступања садржаја хранљивих материја и о садржини декларације и начину обележавања средстава за исхрану биља, затим о карактеристикама амонијум нитратног ђубрива са високим садржајем азота, граничним вредностима азота и методама испитивања отпорности на експлозивност и о методама испитивања средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта.

Надлежни орган у Србији за усклађивање и спровођење закона је Министарство пољопривреде и заштите животне средине. Сматрају да имају довољно ресурса за спровођење српског законодавства у овом сектору. У Србији постоји девет надлежних лабораторија које проверавају усклађеност ђубрива са захтевима важећег законодавства. Годишња производња ђубрива у Србији је у 2013. години износила 750.000 тона (што је за 5,6% више него у 2012. години), а Србија је навела да њен увоз премашује извоз.

Прекурсори дрога

Србија је изјавила да је делимично усклађена са правним тековинама ЕУ. Релевантно српско законодавство обухвата Закон о супстанцама које се користе у недозвољеној производњи опојних дрога и психотропних супстанци, Правилник о облику и садржини дозволе за увоз, извоз и транзит за категорију 1, категорију 2 и категорију 3 и прописи о "контролисаним супстанцама" које се користе у недозвољеној производњи опојних дрога и психотропних супстанци.

У Србији постоје најмање два произвођача прекурсора дрога. У Србији се увоз, извоз и транзит све три категорије прекурсора дрога може извршити само уз претходно испостављање дозволе или одобрења. Производњу или промет прекурсора дрога из све три категорије могу вршити само они правни субјекти којима је Министарство здравља издало дозволу за производњу и дозволу за

промет. Супстанце које се не налазе на списку „контролисаних супстанци“ регулисане су „Одлуком о одређивању робе за чији је увоз, извоз, односно транзит прописано прибављање одређених исправа“ и њихов увоз или извоз се може извршити само уз претходно подношење дозволе издате од стране Министарства здравља Републике Србије.

Србија је изјавила да је њено законодавство усаглашено са ЕУ Уредбама (ЕЗ) број 111/2005 и (ЕЗ) број 273/2004. Даље измене и допуне српског законодавства су предвиђене у периоду од 2014. до 2016. године, у циљу усаглашавања са ЕУ Уредбама (ЕЗ) број 297/2009 и (ЕЗ) број 225/2011 о измени (ЕЗ) 1277/2005, (ЕЗ) број 1258/2013 о измени (ЕЗ) број 273/2004 и (ЕЗ) број 1259/2013 о измени (ЕЗ) број 111/2005. Канцеларија Владе Србије за борбу против дрога је основана у јулу 2014. године и она обавља послове на регулисању и координисању политике борбе против дрога. Министарство здравља је у процесу успостављања Националног центра за праћење дрога и Националне контакт тачке.

Добра лабораторијска пракса (ДЛП)

Србија је изјавила да је делимично усклађена са правним тековинама ЕУ. Релевантно српско законодавство обухвата Закон о лековима и медицинским средствима, Правилник о начину уписа, садржини пријаве и трошковима уписа у Регистар лабораторија које врше лабораторијска испитивања и Правилник о садржају обрасца сертификата добре лабораторијске праксе, подацима који се уписују у Регистар издатих сертификата и начину вођења Регистра. Србија је такође објавила Смернице добре лабораторијске праксе.

Министарство надлежно за инспекције у вези са ДЛП је Министарство здравља Републике Србије. У теорији се сертификат ДЛП издаје на основу захтева који поднесе лабораторија, извршене инспекције и коначног извештаја, а потписује га Министар здравља. Министарство здравља треба да води регистар издатих сертификата. Тренутно је тај регистар празан јер до сада није поднет ниједан захтев за издавање сертификата ДЛП. Тренутно је само једна лабораторија у Србији евидентирана у регистру ДЛП лабораторија. У овом тренутку Србија нема списак експерата у овој области.

Напомена: скрининг медицинских средстава је обављен у оквиру Поглавља 28.

II.д. Процедуралне мере

Транспарентност у вези са одређивањем цена и надокнада трошкова за лекове

Србија је изјавила да је делимично усклађена са правним тековинама ЕУ. Релевантно српско законодавство обухвата Закон о здравственом осигурању, Правилник о условима, критеријумима, начину и поступку за стављање лека на Листу лекова односно скидање лека са Листе лекова и Правилник о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања. Последњи правилник донет је 2014. године. Садржи листу лекова који су обухваћени обавезним здравственим осигурањем (листа есенцијалних лекова у складу са „Листом есенцијалних лекова“ Светске здравствене организације) која

обухвата 2.349 лекова (са списка од око 4.500 лекова са утврђеном велепродајном ценом). Листа лекова се комплетно саставља најмање једном годишње.

Да би обезбедила даље усклађивање са правним тековинама ЕУ, Србија планира да изради нови Закон о лековима и медицинским средствима, за који очекује да ће бити донет до краја 2014. године. Једна разлика између правних тековина ЕУ и српског законодавства односи се на рокове: у одређеним случајевима одредбе српског законодавства садрже рокове за доношење одлуке о испуњавању услова и критеријума од 120 дана од датума подношења комплетног захтева. Србија је потврдила да то није у сагласности са одредбама ЕУ, у којима је максимални рок 90 дана. Тренутно, предметни рокови у нацрту српског закона такође нису усклађени са онима из правних тековина ЕУ.

Стакло

Србија је изјавила да њено законодавство није усклађено са правним тековинама ЕУ. Србија је донела Правилник о обележавању производа од кристалног стакла у децембру 2014. године, који ће се примењивати од 1. јануара 2018. године. Овим новим српским Правилником ће бити утврђени захтеви за обележавање производа од кристалног стакла и захтеви за одређивање хемијских и физичких својстава (методе испитивања) врста кристалног стакла обележеног у складу са овим Правилником. Орган надлежан за усклађивање закона, праћење и усклађеност је Министарство привреде. Оно намерава да повећа радну снагу (запосли још једног радника) која се бави питањима у вези са кристалним стаклом (као и текстилом и обућом).

Србија тренутно нема домаће произвођаче производа од кристалног стакла. Тржишни надзор обезбедиће Министарство трговине, туризма и телекомуникација. У овом тренутку не постоје акредитоване лабораторије у овој области.

Текстил

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ. Правилник о означавању и обележавању текстилних производа донет је у јануару 2014. године, а ступиће на снагу 1. јула 2015. године. Надлежни орган за усклађивање закона је Министарство привреде. Надлежни орган за тржишни надзор је Министарство трговине, туризма и телекомуникација. Постоји око 100 обучених инспектора у области оцењивања техничке усаглашености и безбедности производа, али је тек неколицина обучена да врши инспекцију текстилних производа.

У Србији око 1.550 привредних друштава послује у овом сектору, у производњи текстилног предива и тканина и у производњи готових одевних предмета. Постоји 15 релевантних ТОУ у Србији у тренутку скрининга, од чега су осам лабораторије за испитивање, а седам инспекцијска тела за текстилне производе. Ова ТОУ могу користити произвођачи, али и органи тржишног надзора, за утврђивање састава текстилних влакана и усклађености резултата са подацима на етикетама и ознакама на текстилним производима.

Обућа

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ. Правилник о означавању и обележавању текстилних производа донет је у јануару 2014. године, а ступа на снагу 1. јула 2015. године. Надлежни орган за усклађивање закона је Министарство привреде. Надлежни орган за тржишни надзор је Министарство трговине, туризма и телекомуникација. Постоји око 100 обучених инспектора у области оцењивања техничке усаглашености и безбедности производа, али је тек неколицина обучена да врши инспекцију обуће.

У Србији око 500 привредних друштава послује у овом сектору, укључујући произвођаче обуће. У Србији у време скрининга има 11 релевантних ТОУ: седам инспекцијских тела за обућу и четири лабораторије за испитивање. Ова ТОУ користе произвођачи, али и органи тржишног надзора, за испитивање материјала који се употребљава за три основне компоненте обуће.

Одбрамбени производи

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ. Важеће српско законодавство у овој области састоји се од неколико закона, укључујући Закон о производњи, ремонту и промету наоружања и војне опреме, Закон о спољној трговини наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене, Закон о извозу и увозу робе двоструке намене, Закон о оружју и муницији, Закон о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању, Закон о превозу опасних материја, Закон о хемикалијама, Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима, Закон о производњи и промету опасних материја и Закон о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности.

Србија је у процесу израде новог Закона о производњи и промету наоружања и војне опреме, а очекује да ускоро ступи на снагу и нови Закон о извозу и увозу наоружања и војне опреме. Србија је такође усвојила Националну контролну листу наоружања и војне опреме у јулу 2014. године, за коју процењује да је у потпуности усклађена са Заједничком листом војне опреме ЕУ.

Србија процењује да је она највећи произвођач и извозник оружја и војне опреме у региону. Министарство одбране Србије је издало 58 дозвола за производњу наоружања и војне опреме до маја 2014. године, а до августа 2014. године у Србији је регистровано 178 субјеката за извоз и увоз наоружања и војне опреме.

Србија издаје само појединачне дозволе за извоз одбрамбених производа, а дозволе за транспорт и транзит наоружања и војне опреме се такође издају појединачно. У Србији такве дозволе важе током периода до годину дана или, у изузетним случајевима (уколико извршење предметног посла траје дуже од годину дана), дозвола може бити издата на очекивани временски период завршетка посла утврђен уговором, али не на дуже од 3 године. Србија је потврдила да се њено законодавство разликује од правних тековина ЕУ у погледу дозвола, јер су правним тековинама ЕУ предвиђене и глобалне и опште дозволе.

Србија је навела да су њене дефиниције производа који се односе на одбрану усклађене са дефиницијама ЕУ, као што је и чињеница да се у Србији трансфер

заснива на претходној дозволи за извоз и као што су и критеријуми спроведени при издавању дозволе и ограничења извоза. Србија планира потпуно усаглашавање са правним тековинама ЕУ до приступања Европској унији.

Ватрено оружје

Србија је изјавила да је њено законодавство делимично усклађено са правним тековинама ЕУ. Српски Закон о оружју и муницији уређује набављање, држање, ношење, промет, превоз, поправљање и преправљање оружја, делова за оружје и муницију. На основу овог закона донета су три правилника којима се уређује поступак обуке у руковању ватреним оружјем, поступак смештаја и чувања оружја и муниције. Кривични законик Србије садржи одредбе којима се санкционише недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја. У јуну 2014. године у Србији је регистровано преко милион комада оружја.

Српски Закон о испитивању, жигосању и обележавању ватреног оружја и муниције регулише услове и начин испитивања, обележавања и жигосања оружја, муниције, елемената муниције и направа пре њихове употребе и стављања у промет. На основу овог закона донет је правилник којим се ближе уређују услови и методе испитивања, начин жигосања и обележавања ватреног оружја, муниције, елемената муниције и алата и одређују се знакови за жигосање и обележавање.

Србија процењује да је њено законодавство усклађено са правним тековинама ЕУ у погледу потребе да се поседује дозвола за поседовање оружја. Она процењује да је делимично усклађена у погледу категорија оружја, али њеним законодавством није предвиђено конвертибилно и нефункционално оружје и оно је само делимично усклађено у погледу дефиниције дистрибутера. Србија је потврдила да њено законодавство није усклађено са правним тековинама ЕУ које се односе на услове за издавање дозволе за поседовање оружја, на колекционарску дозволу, на посредника у промету оружјем и на европски пасош за оружје.

Србија планира нови Закон о оружју и муницији и израду новог закона о испитивању, обележавању и жигосању ватреног оружја, направа и муниције, као и нових правилника који би, према њеној процени, били усклађени са већином аспеката правних тековина ЕУ, осим са европским пасошем за оружје, који намерава да унесе у своје законодавство непосредно пре приступања Европској унији.

Културна добра

Србија је изјавила да њено законодавство није усклађено са правним тековинама ЕУ. Србија процењује да не постоје административне, законске нити политичке препреке за реституцију илегално увезених културних добара. Србија планира да усклади национално законодавство са правним тековинама ЕУ до краја 2018. године.

III. ОЦЕНА СТЕПЕНА УСКЛАЂЕНОСТИ И КАПАЦИТЕТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ

Законодавство Србије је делимично усклађено са правним тековинама ЕУ у оквиру Поглавља 1, Слободно кретање робе. Структуре за спровођење су формиране или утврђене у неколико сектора. Србија је такође израдила планове за усаглашавање у многим областима. У неким секторима, као што је сектор играчака, Србија треба да ојача административни капацитет да би обезбедила делотворно спровођење правних тековина ЕУ.

Још увек је потребно отклонити одређене недостатке у вези са изменама законског оквира, укључујући координацију и планирање корака ка потпуном усаглашавању и обезбеђивање довољних административних капацитета. Такође, потребно је да Србија измени своје законодавство у неколико случајева, како би се укинуле додатне царинске и друге контроле пре стављања увезене робе у промет, према којима увозници тренутно морају да испоставе потврду о усаглашености на граници пре увоза предметне робе.

Србија још увек није ускладила своје законодавство са члановима 34-36. УФЕУ. Њено важеће законодавство је такође само делимично усклађено са правним тековинама ЕУ које се односе на метрологију и тржишни надзор. Основала је Акредитационо тело Србије (АТС), као једино акредитационо тело у Србији, а српско тело за стандардизацију, Институт за стандардизацију Србије (ИСС) је ускладио српске стандарде са великим процентом ЕУ стандарда, иако још увек није пуноправан члан *CEN* и *CENELEC* и његове надлежности још увек нису у потпуности усклађене са ЕУ телима за стандардизацију.

Специфично секторско спроведбено законодавство се понекад израђује паралелно са основним оквирним законодавством, као на пример за оружје и муницију и за испитивање, обележавање и жигосање ватреног оружја, направа и муниције. Међутим, у неким секторима је потребно да се важеће основно оквирно законодавство Србије прилагоди правним тековинама ЕУ, као на пример у области играчака и жичара, пре израде специфичног секторског спроведбеног законодавства.

Србија треба да усвоји стратегију и акциони план за усклађивање са правним тековинама ЕУ у оквиру овог Поглавља, као и да обезбеди неопходан административни капацитет и отклањање напред наведених препрека за трговину.

III.a. Општа начела

Потребно је да Србија у потпуности усклади своје законодавство са члановима 34-36. УФЕУ. Да би остварила тај циљ, Србија треба да усвоји стратегију и акциони план за анализу националног законодавства у циљу усклађивања са члановима 34-36. УФЕУ и да утврди застареле техничке и друге захтеве за производе који нису у складу са правним тековинама ЕУ и потребу за клаузулама о узајамном признавању у појединим прописима. Србија ће, као прво, требати да обави почетни преглед свог законодавства и административних пракси током израде овог акционог плана да би утврдила области у којима ће евентуално бити неопходне додатне активности.

Такође ће бити потребно да се дефинише јачање институција и њихова улога у овом систему.

III.6. Хоризонталне мере

Србија је достигла добар ниво усклађености са правним тековинама ЕУ у погледу стандардизације и акредитације, али није у потпуности усклађена. По питању метрологије, а посебно тржишног надзора, законодавство Србије је делимично у складу са правним тековинама ЕУ. Тело за стандардизацију (ИСС) је одавно основано и прописује српске стандарде. Међутим, ИСС не обухвата све секторе које покривају тела за стандарде у ЕУ (укључујући електромагнетску стандардизацију) и још увек није пуноправан члан *CEN* и *CENELEC*.

Српско законодавство није у потпуности усклађено са правним тековинама ЕУ које се односи на означавање усаглашености. Према важећем законодавству Србије, субјект надлежан за стављање знака усаглашености утврђен је релевантним техничким законодавством, које, у зависности од случаја, предвиђа да то врши произвођач, овлашћени заступник, али и увозник, што није у складу са правним тековинама ЕУ.

У многим случајевима, српским законодавством је прописано да је на снази српски знак усаглашености, а да ће се, као прелазна мера, знак *CE* примењивати од датума приступања или ако Србија потпише Споразум о оцењивању усаглашености и прихватању индустријских производа (*АСАА*) са ЕУ. Међутим, Србија још увек није предвидела прелазне одредбе за производе који ће бити стављени у промет пре ступања на снагу *АСАА*/пре приступања и сада ће морати да предвиди прелазне одредбе по том питању.

Потребно је да Србија додатно усклади законодавство у области тржишног надзора, које је сада делимично усклађено са правним тековинама ЕУ.

III.в. Законодавство Новог и Глобалног приступа које се односи на производе

Србија је достигла разуман ниво законодавне усклађености у областима личне заштитне опреме (*ЛЗО*), опреме под притиском и једноставних посуда под притиском (*SPVD*).

Српско законодавство је делимично усклађено са правним тековинама ЕУ у погледу опреме и система заштите намењених за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама (*ATEX*), захтева еко-дизајна за производе релевантне према потрошњи енергије (*ErP*) и означавања енергетског разреда производа. Српско законодавство је такође делимично усклађено са правним тековинама ЕУ које се односе на нисконапонску електричну опрему (*LVD*), електромагнетску компатибилност (*EMC*), радио и телекомуникациону терминалну опрему (*РТТО*) и машине. Међутим, увезени артикли из ова четири последња сектора подлежу додатним царинским и другим контролама пре стављања у промет, при чему увозници морају да испоставе потврду о усаглашености на граници, пре увоза предметне робе. Потребно је да Србија отклони такве препреке за трговину.

Српско законодавство није у складу са правним тековинама ЕУ које се односе на безбедност играчака, медицинска средства, гасне апарате, аеросолне распршиваче, жичаре, грађевинске производе, пловила за рекреацију и експлозиве за цивилну употребу и пиротехничке производе. У неким случајевима је посао на усклађивању у току, али у другим (као што су играчке) одрађен је само почетни део посла, а такође је неопходно и јачање административних капацитета Србије у одређеним областима, укључујући играчке.

Ш.г. Законодавство Старог приступа које се односи на производе

Србија је достигла разуман ниво законодавне усклађености у области ђубрива.

Српско законодавство је делимично усклађено са правним тековинама ЕУ у областима хемикалија – регистрација, евалуација, ауторизација и ограничавање хемикалија (*REACH*), хемикалија (класификација, обележавање и паковање, *CLP*), детерџената, прекурсора дрога и добре лабораторијске праксе (ДЛП), иако Србија још увек није донела *REACH* Сprovedбени акт, а тек треба да се именује надлежни орган за *REACH* и *CLP* и да се спроведе узајамно признавање програма праћења ДЛП.

Српско законодавство није у складу са правним тековинама ЕУ које се односе на моторна возила и на емисије загађујућих материја из дизел мотора ванпутне покретне механизације.

Ш.д. Процедуралне мере

Српско законодавство је делимично усклађено са правним тековинама које се односе на транспарентност у вези са одређивањем цена и накнадом трошкова за лекове, одбрамбене производе и ватрено оружје.

Српско законодавство није усклађено са правним тековинама ЕУ које се односе на текстил и обућу, али Србија намерава да се потпуно усклади до половине 2015. године када је у питању обућа и да се до истог рока делимично усклади (изузев једног члана) када је у питању текстил. Српско законодавство такође није усклађено са правним тековинама ЕУ које се односе на кристално стакло и на културна добра.

IV. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Имајући у виду напред наведено, а посебно налазе наведене у Делу III, не може се сматрати да је Србија у довољној мери спремна за преговоре о овом поглављу. Стога Комисија у овој фази не препоручује отварање преговора о приступању са Србијом о Поглављу 1, Слободно кретање робе. Препорука је да се ово поглавље отвори за преговоре када се остваре следећи главни показатељи:

- Србија доставља Комисији акциони план за усаглашавање са члановима 34-36. УФЕУ, који ће садржати прекретнице за интерни скрининг домаћег законодавства и административних пракси, за увођење клаузула о узајамном признавању и за неопходне накнадне допуне или измене.
- Србија доставља Комисији стратегију и акциони план са кључним тачкама за спровођење законодавства ЕУ из овог поглавља. Ови документи треба да

обухвате вертикално (Нови приступ и Стари приступ) и хоризонтално законодавство, као и релевантне хоризонталне организације (стандардизација, акредитација, метрологија и тржишни надзор). У њима такође треба да буде дефинисано на који начин и до када ће Србија отклонити препреке у трговини које се односе на производе обухваћене овим поглављем, а посебно додатне граничне или друге контроле. Овим документима треба да буде утврђена јасна надлежност за увођење и делотворно спровођење законодавних мера и за обезбеђивање неопходних административних капацитета.